

Egy város ölelése

Szülők együtt gondolkodása Keszthelyen

A szülőklubunk létrehozásával célul tűztük ki, hogy együtt gondolkodunk életmódról, nevelésről, kommunikációról, jogokról. Mivel a családot körülvevő közeg annyira megváltozott, hogy a nukleáris család már nem tudja követni a beépülő mintákat, fontos, hogy elérhetővé váljon egy szülőklub. Feltételezésünk szerint a szülők ugyanúgy igénylik a partneri viszonyt, mint gyermekeik. Az igényfelmérést ötven családnak küldtük ki, négy témakört céloztunk meg, amiből kirajzolódott, hogy valóban igény van az együtt gondolkodásra. Havi egy alkalommal előadás és kerekasztal-beszélgetés keretében osztották meg gondolataikat szakemberek. A szakmai műhelyekben napirendről, szokásokról, alvászavarokról, táplálkozásról, mozgásról, öngyelemről, házi feladatról, tanulási és viselkedési zavarokról, autizmusról, önértékelésről, valamint kommunikációs kérdésekről esett szó részletesen. A megismert sorok arról árulkodtak, mennyire megváltoztak a családszerkezetek, eltűntek a hagyományok és a támogató nagyszülők. A szülők felismerték a kötődés fontosságát, gondoskodásuk nélkülözhetetlenségét, valamint a kontextus szerepét a nevelésükben. Igényt tartottak az empátikus, partneri viszonyra, olyannyira, hogy a szülőklub azóta is létezik.

Kulcsszavak: *szülőklub, kötődés, kontextus, személyes jelenlét, mentálhigiéné.*

A pedagógusi pályát lélekből, elhivatottsággal és alázattal érdemes végigjárni. Óvónői, tanítói, fejlesztői és mentálhigiénés munkám eredményességéhez hozzájárul a szülők támogatása, hasonló értékrendje, a nevelés fontossága. A szülő, a gyermek és a pedagógus egyaránt nélkülözhetetlen tartóoszlopa a nevelésnek. Egészen mélyen, ösztönösen érzem, hogy dolgom van ezzel. Szülőklub született.

GYÖKEREK

Gyermekkoromnak részei voltak a disznóvágások, a lekvár illata, a friss kalács zamata, az állatok etetése. A fára mászás izgalma, az árokcica, a lezúzott terdek nyaranta és a sötétedésig tartó tollaslabdacsaták. Ma már hon- és népismeret tantárgyból tanítjuk ezeket. A családi életre nevelés tanfolyamként végezhető, nem átélésként sajátítjuk el. Az én gyermekeim még megízlelhatték a többgenerációs család előnyeit. Kamasz fiam édesanyámmal készíti családifánkat, külföldi rokonainknak lányom tolmácsol. Mert fontosak a gyökerek.

MI VÁLTOZOTT?

A mai szülők éppúgy szeretik gyerekeiket, mint a korábbi generációhoz tartozó apák, anyák, mégis időnként nehéz éreztetni szeretetüket. Keményen küzdenek, hogy megfeleljenek

a neveléssel és a szülői gondoskodással kapcsolatos saját elvárásaiknak. Tehát a szülők nem változtak. Akkor mi változott meg? A kultúra, amelyben a gyerekeket neveljük. Ugyanis a gyermeki kötődést a szülőkhöz már sem a kultúra, sem a társadalom nem támogatja kellő mértékben. E kötődési kontextus hiánya okozza, hogy a nevelés nemegyszer hatástalan. A legnagyobb veszteségünk, hogy eltűntek azok a kulturális szokások, hagyományok, amelyek összekötötték a kiterjedt családokat.¹

ÉDES OTTHON

„Otthon igazán az lehet a világban, aki egy családban is benne él, ahol érzelmekkel átszőtt, komoly kötelék fűzi össze az embereket, ahol ismerik, elfogadják, támogatják egymást.”²

A család a társadalom alapegysége, intézmény és speciális kapcsolati háló. Kiemelkedő szerepe van a kultúra áthagyományozásában, az ember identitásának és jellemének kialakításában. Itt van alkalma a gyerekeknek a tapasztalatszerzésre, a problémamegoldásra, az elköteleződésre és intimításra. A felnövekvő gyermek a családban tanulja meg, mi az élet célja, s hogy miért is érdemes élni.³

Munkám során különböző családmodellekkel találkozom: demokratikussal, melyben vállalkozó kedvű és önálló gyerekek nevelkednek; szigorúval, melyben magukba fordul, bizalmatlan, elégedetlen gyerekek; valamint megengedővel, ahol labilis, bizonytalan, passzív és közömbös gyerekek nőnek fel.⁴

A korábbi nagycsaládokat felváltotta a nukleáris család, egyre több az egyke. A gyerekek egyéni stresszoldási eszközökkel próbálják feloldani feszültségeiket, illetve a médiára hagyatkoznak bizonytalanságukban. Sajnos nincs működőképes megoldási stratégiájuk. Néha az az érzésem, a felnőtteknek sincs.

A túlzott elvárások, a csalódottság, a „versenyistálló”, a túlterheltség mind feszültségforrások. E káros stresszhatásoktól a megélhetés vagy karrier után rohanó családok kevésbé tudják megvédeni gyermekeiket, illetve kevésbé tudják átadni a megküzdési stratégiákat.

Szülőnek és nevelőnek egyaránt meg kell fogalmaznia: Mit akarunk a gyerekektől? Olyan legyen, amilyennek mi szeretnénk, frusztrálva őket saját álmainkkal? Vagy vegyük észre mindazt, ami jó bennük, ehhez adjunk lehetőséget, az érzelmi intelligenciájukat is figyelembe véve?⁵

Közismert, hogy a magyarok igen fontosnak tartják a családot, és büszkék arra, hogy mennyire szeretik gyermekeiket. A valóság azonban mást mutat. Alig vannak családbarát munkahelyek, egyre kevesebb gyermek nő fel apa és anya jelenlétében, közelségében.⁶

1 GORDON N. – MÁTÉ G.: *A család ereje*, Libri, Budapest, 2004, 19. ■ 2 HORVÁTH-SZABÓ K.: *A házasság és a család belső világa*, Párbeszéd (Dialogus) Alapítvány, Budapest, 2011, 15. ■ 3 Uo. ■ 4 UZSALYNE PÉCSI R.: *A nevelés az élet szolgálatára*, Kulcs a Muzsikához, Pécs, 2010, 85. ■ 5 ROSTÁS R.: *Stressz és iskola*, *Új Pedagógiai Szemle*, 2010/5., 92–96. ■ 6 TÖRÖK P.: *A család és nevelés az európai értékek fényében*, *Új Pedagógiai Szemle*, 2011/1–5., 133–134.

SZÜLŐI BEFEKTETÉS

„A szülői befektetés, azaz a gyerek fejlődésének gondos figyelemmel kísérése az, ami a szülőt a gyermekei nevelésében »szakértővé« avatja, és ezáltal képessé teszi a nevelésben, fejlesztésben részt vevő szakemberekkel való egyenrangú együttműködésre.”⁷

Akkor magas a szülői befektetés, ha a szülő időt tud szánni gyermekére, érdeklődik iránta, reagál szükségleteire. Játszik vele, kirándulnak, beszélgetnek, és mesél neki.

Szülőnek lenni mindenekelőtt kapcsolatot jelent, és nem szakértelem elsajátítását. A szülői nevelés természetes és ösztönös dolog, de csak akkor, ha a gyermek kötődik hozzánk. A kötődés nem tanulható magatartásforma, kiépítésére törekedni kell.⁸ A szülő a jól működő oktatási intézmények fontos partnere. A különböző fórumok lehetőséget adnak, hogy a szülők bekapcsolódhassanak az intézményi munkába. Vannak aggódó és törődő szülők, ahogy időnként túlféltők is megjelennek. Komolyan kell vennünk, támogatni kell őket, lehetőséget biztosítani számukra, bevonni őket az iskolai életbe, hogy partnernek érezhessék magukat.⁹

IRÁNYTŰ

Tudjuk, hogy a nevelés lényege a személyes jelenlét. Ahhoz, hogy a nevelés hatékony legyen, kontextusra van szükség. Annak ellenére, hogy világunk megváltozott, vagy épp azért, mert megváltozott, fontosabb, mint valaha, hogy összeszedjük bátorságunkat, és iránytűként elfoglaljuk a helyünket gyerekeink életében.¹⁰ Ezért fontos, hogy társadalmi helyzetűtől függetlenül elérhető legyen egy szülőklub mindenki számára. Ott megtanulhatják a szülők, hogy időt adjanak önmaguknak és gyermekeiknek is: művészetre, nevelésre, érzelmekre. Merjünk csak „elég jók” lenni!

A pedagógia mint segítőkész azért különleges, mert minden tanuló személyiségével is hivatott foglalkozni. A segítség során tisztázni kell az érzelmi és gondolati hátteret, világosan megfogalmazni a feladatot, hogy ezek segítségével változást tudjunk előidézni a viselkedésben, az erkölcsi értékítéletben, hogy rávezethessük a segítettet az önmagán való segítség fontosságára.¹¹

GONDOLATOK TEA MELLÉ

Mindezek ismerete és átélt tapasztalataim mélyen érintettek anyaként és szakemberként is. Már biztos voltam benne, hogy a szülőknek valódi szükséglete egy olyan fórum, ahol együtt gondolkodhatnak közös célunkról: hogy boldog generációt nevelhessünk, jó hívő embereket, jó szakembereket engedjünk el magunktól. A Semmelweis Egyetem mentálhigiénés végzőseként a szakdolgozati projektválasztás tálcán kínálta a lehetőséget egy négy

7 HORVÁTH-SZABÓ K.: *A házasság és a család belső világa*, i. m. 111. ■ 8 GORDON N. – MÁTÉ G.: *A család ereje*, i. m. 23. ■ 9 CSUKLICH E.: Csoportos és egyéni foglalkozások, *Új Pedagógiai Szemle*, 2010/6–7., 181–188. ■ 10 GORDON N. – MÁTÉ G.: *A család ereje*, i. m. 22. ■ 11 APRÓ M.: A pedagógus mint segítő és a tanulók segítségkérő magatartása, *Új Pedagógiai Szemle*, 2011/11–12., 45–55.

alkalomból álló szülőklub beindítására. Akkor épp harmadik osztályban tanítottam, önkéntesként szolgáltam a városi kórház rehabilitációs osztályán, egy egyesületben pedig fejlesztőpedagógusi munkát láttam el. Az itt dolgozó szakemberekkel (logopédus, pszichológus, igazságügyi szakértő) és két külsős taggal (tanító, védőnő) alakítottunk egy sokoldalú csapatot. Tanítványaim szülei kitűnő célcsoportnak bizonyultak. A szülői kapukat azok számára is nyitva hagytuk, akik egyéb forrásokból értesülhettek a szülőklubról a városban. Munkánkban tehát volt egy biztos mag és egy várakozással teli közönség is. Ez izgalmat és kockázatot is hordozott magában. Ennek öröme gondolatokat adtunk tea mellé. Ez lett a mottónk is. Ekkor Keszthely átölelt minket. A Balaton Színház igazgatója teret és termet adott rendezvénysorozatunkhoz a város szívében.

HIPOTÉZIS

1. Tudjuk, hogy a családi légkör előnytelen módosulásai, diszfunkciója, a szülők éretlensége hatással lehetnek a gyermekek fejlődésére. A szülőiséget komolyan kell vennünk, mert létfontosságú, amit átadnak gyermeküknek. Feltételezésem szerint az önismeret teszi alkalmassá őket erre. E téren is kiváló segítség a szülőklub.
2. A szülők is igénylik a támogatást, bizalmat, ahogy a gyermekeik. A csemeték hordozzák a családban meglévő tüneteket, inderpáciensek. Tehát ha a gyermek személyiségét megerősítjük, segítheti a szülők életét is. A gyermekén keresztül elérhető a szülő és a család.

LENDÜLET

Célunk megfogalmazása, hipotéziseink felállítását követően nekiláttunk az igényfelmérés elkészítésének, mely az 1. ábrán (178. oldal) látható. Feltételezésünk szerint prioritást élveznek a szülőknél az életmód, a nevelés, a kommunikáció és a szülők jogai, kötelességei. A kérdőívet papír és online formában készítettük el. Megegyeztünk abban, hogy havi egy alkalommal, négyszer tartjuk a klubot, a hónapok első hétfőjén. Az előadók szabad kezét kaptak a félórás előadásukhoz, amelyet kerekasztal-beszélgetés követett. Megterveztük a reklámkampány fórumait: Műsoroló, Keszthely és vidéke, plakátok és internetes elérések. Felépítettünk egy teljesíthető tervet, koncepciót az alkalmakra, melyeket az akciók tervben, a jegyzőkönyvekben rögzítettünk. Projektünk sikerességéhez könyvajánlóval, szakmai elérhetőségekkel, gyakorlati tanácsokkal, esetmegbeszélésekkel, kellemes légkörrel, otthonos környezettel járultunk hozzá.

IGÉNYEK ÉS ELKÉPZELÉSEK TALÁLKOZÁSA

A felmérést ötven családnak küldtük ki, és harminckét visszajelzés érkezett. Feltevésünk gyönyörűen igazolta magát, miszerint mind a négy témakör érdekli a szülőket a következő arányban: életmód: 48%, nevelés: 59%, szülők jogai: 54%, kommunikáció: 54%.

A 2. ábra (179. oldal) részletesen bemutatja a négy fő témához tartozó érdeklődési területeket.

Ezen információk birtokában álltunk neki az előadások és beszélgetések tartalmi kidolgozásának. Négy előkészítő ülést tartottunk, ahol megbeszéltük a csoportszabályokat,

a találkozó rendszerességét, az információáramlási megoldásokat. Címlistát egyeztetünk, felelősöket választva hozzá. Az elégedettségmérés szükségességét, a teadélutánok megszervezését, a vendéglátást és a helyszínt is pontosítottuk.

ELSŐ SZÜLŐKLUB: ÉLETMÓD

Szakembereink az előadást követően a szülők kérdéseire válaszokat adtak pszichológusi, védőnői, gyógytornászi, fejlesztőpedagógusi megközelítésben. Az emberek megnyíltak, kérdeztek, majd forgószínpadszerűen valamennyi szakemberhez eljutottak.

A szakmai műhelyekben a napirendről, a szokásokról, az alvászavarokról, a táplálkozásról, valamint a mozgás szerepéről tudtunk együtt gondolkodni. Az előadás tartalmára, a kerekasztal-beszélgetésekre, a rendezvény szükségességére és folytatására egységesen maximális pontszámot adtak a résztvevők. A szülőklub után két héttel értékeltük az első alkalom sikerességét és eredményességét.

Váratlan esemény borította fel addigi elképzeléseimet és munkámat a projekttel kapcsolatban is. Kaptam egy állásajánlatot a helyi nevelési tanácsadóból, ami azzal járt, hogy akkori munkáimat ott kellett hagynom. Csapatom egy ember kivételével folytatta velem a munkát, az alkalmak számát háromra módosítottuk. Jellempróbáló időszak kezdődött.

MÁSODIK SZÜLŐKLUB: NEVELÉS

Ennek az alkalomnak más volt a légköre, a középkorosztály sajátos hangulatot teremtett. A műhelymunka során őszintén osztották meg nehézségeiket az idegen résztvevők is. Pszichológus, gyógypedagógus, logopédus és jómagam álltunk a szülők rendelkezésére. A visszatérő vendégek megerősítést hoztak. Mélyen érintette őket a házi feladat, az önfegyelem, a tanulási zavarok, a viselkedési és magatartási zavarok, az autizmus és az önértékelés kérdései. A megismert sorsok arról árulkodtak, mennyire megváltoztak a család-szerkezetek, s milyen óriási nehézséget okoz egy-egy nevelési probléma is. Nekiálltunk az utolsó alkalom megszervezésének.

HARMADIK SZÜLŐKLUB: KOMMUNIKÁCIÓ

A szervezés nem ment zökkenőmentesen. Személyi és tárgyi feltételek hiányoztak, ezen az előadáson nyolcan voltunk. Összetoltuk az asztalokat, otthoni hangulatban ültük körbe a csokor nárciszt. A metakommunikáció fontosságáról, a szociális képességekről, a csecsemőkori beszédfejlődésről, a kamaszok kommunikációjáról tartottam előadást. Igazi, kézzelfogható kérdéseket feszegettek a résztvevők: a nagy testvér kommunikációs szokásainak hatása a kicsire, a rokonok udvarias helyreigazítása a kommunikációs szokásokkal kapcsolatban, családi kommunikációs lehetőségek nagycsaládok esetében. Az együtt gondolkodás alatt éreztem a győzelem mámorát. Nem mások felett, hanem magamon. Vezetőként, emberként, jellemem részeként. Munkaváltásom miatt gondoskodnom kellett a folytatás lehetőségéről. A minket befogadó színház igazgatójával egyetértve a nevelési tanácsadónak adtuk át a szülőklub folytatását, mert már akkor igény nyílt erre. Ismét átölelt a város.

HÁROM AZ EGYBEN

Gondolatok tea mellé: kibővült, gazdagabbá vált. Gondolatok jellem, konfliktusok, nehézségek, döntések mellé. Hatalmas ívet járt be a projekt e rövid idő alatt is.

Az életmód, a nevelés, a kommunikáció milyen fejtörést okoz a nukleáris családoknak, ahonnan lassan eltűnnek a hagyományok, a támogató nagyszülők? Érezhetővé vált, hogy a szülői gondoskodás fontosabb napjainkban, mint valaha. A mai gyerekek egyre kevésbé igazodnak szüleikhez és követik példájukat, s egyre kevésbé félnek attól, hogy bajba kerülhetnek. A szülőknek menedéket nyújtott e szülőklub-sorozat. Hiszen a gyermeknevelés is megváltozott. Megtapasztaltuk, hogy több szülőnek nem volt magától értetődő a gyereknevelés, nem bíztak önmagukban, megkérdőjelezték nevelésük jelentőségét. Emellett végig igényelték a támogatást, biztatást, megerősítést. Úgy érzik, hiányzik a gyermekükből az önfegyelem, a céltudatosság. Ezt az odaadó, elkötelezett családok csalódottsággal, kudarcélményként élték meg. Pedig ma már sokkal többet tudunk a gyermeki fejlődésről, rengeteg szakkönyv áll rendelkezésre. Mégis megjelenik a szülőklub iránti igény, annak ellenére, hogy a feszített tempó miatt nehéz kiszakadniuk a taposómalomból. A szokások kialakítása, a következetesség betartása is kemény dió a szülőknek. Szakembereink kiváló ötleteket, gyakorlati tanácsokat nyújtottak az elérhető szakirodalom mellé. Világossá vált a szülők számára, hogy nevelésük sikerességéhez olyan szöveggörnyezetre, kulturális közegre, sajátos kapcsolatra van szükség, amelyben az üzenet létrejön, s ahol közvetítésre és befogadásra is sor kerül.¹²

Ez a kommunikációs előadáson világosan kirajzolódott: a gyors változások és a technika fejlődése erős kötődést, függőséget okoz a gyerekeknek, sajnos a legtöbb esetben a fő kapcsolattartási formát ez jelenti. Pszichológuskollégánk a kötődés fontosságát hangsúlyozta: felébreszti a szülői ösztönöket, a gyereket szerethetőbbé teszi, és növeli a szülő tűrőképességét. Ennek köszönhetően toleránsabbak leszünk.

Ahogy a szülőknek szárnyai alá kell venniük gyermekeiket, úgy nekünk is kicsit pátyolgatni kell a szülőket, hogy képesek legyenek gyermekeikkel a kötődési táncra. A szülőklub teljesítette küldetését, szakmailag, emberileg értéket teremtett, valós igényeket elégített ki.

IGAZOLJUK FELTEVÉSEINKET

1. A jelenlegi oktatáspolitikai legfőbb döntése az volt, hogy az ifjúság nevelésének felelőségét a család, a szülők helyett az állam kezébe tette. Abban látták a megoldást, hogy a családok nevelőmunkáját fejleszteni kell, segítve nevelésüket. Láthatjuk, milyen nehéz helyzetbe kerültek így a családok.¹³

A szülők megosztották velünk az egész napos iskola hátrányait, korlátozva érzik magukat szülői mivoltukban. Többek között ezért sem jut idejük ilyen fórumokra eljárni, igényük ellenére. Mindhárom témában kifejezték aggodalmaikat: szokásrend, napirend,

12 GORDON N. – MÁTÉ G.: *A család ereje*, i. m. 18. ■ 13 FENYŐ D. GY.: Tanügyigazgatás vagy osztályterem, *Új Pedagógiai Szemle*, 2014/1–2., 89–97.

következetesség, a feladattudat kialakítása, a lefekvés szabályozása, büntetés, szigor, a nemet mondás képessége, a kommunikációs eszközök korlátozása. Társadalmunk sokszínűségét képviselték.

2. A szülők ugyanúgy igénylik a partneri viszonyt, az empatikus hozzáállást, a kölcsönös együttműködést, mint gyermekeik. Minden szülő más volt, ezért másképp kellett viszonyulnunk hozzájuk. Egyeseknek határozottságra volt szükségük, másoknak megerősítésre vagy csupán kísérésre. A folytonosság kulcsfontosságú volt, nem hagytuk magukra őket. E partneri kapcsolat és a kölcsönösség alkalmassá tette őket a változtatásra, belátásra, lassításra, tanulásra és önismeretük fejlesztésére.

Honnan tudjuk, hogy sikerült? Kinyíltak, kérdeztek, együttműködtek és hálások voltak. Barátságok alakultak ki a családok között. A befogadó légkörben őszinteség, bizalom áradt. Egymástól is tanultak, megismerték sorstársukat, ugyanabba a tükörbe nézhettek bele. Felfedezhették gyermekeik új arcát, visszacsatolást és visszajelzést kaptak.

Mindehhez szélesre tártuk kapuinkat. A kínálat és az igény találkozott a bejáratnál.

TOVÁBB AZ ÚTON...

E merész gondolat megvalósítása kinőtte magát, és azóta is havi rendszerességgel működik: a Zala Megyei Pedagógiai Szakszolgálat terápiás lehetőségei, logopédiai terápia, beszédészlelés, autizmus, az érzelmi intelligencia fejlesztése, mentálhigiéne a családban, evésterápia, hiperaktivitás és figyelemzavar, iskolaérettség, szülői szerepek – ezek mind-mind megvalósult előadások témái.

Hálát adok a Jóistennek, aki kézen fogva elvezetett ehhez a projekthez. Köszönöm családomnak, hogy türelemmel, mentesítve engem kötelességeim alól, elviseltek és segítettek álmom megvalósításában. Békesség az összes résztvevő szakembernek, hogy tudásukkal, idejükkel értéket teremtettek. Hála a szülőknek, hogy partnerként, bizalommal fordultak hozzánk, s mély őszinteséggel nyíltak meg, s lelkük bugyraiba belátást engedtek. Köszönet mindazoknak, akik akadályt gördítve arra sarkalltak, hogy jobba válhassak, s új lehetőséget teremthessek.

*A szerző szakvizsgázott fejlesztőpedagógus,
mentálhigiéne és szervezetfejlesztő szakember
(Zala Megyei Pedagógiai Szakszolgálat, Keszthely).*

Mónika Toplak: The embrace of a town. Parents thinking together in Keszthely. *With the creation of parent club, we intended to reach the aim of thinking together about lifestyle, education, communication, and rights. As the environment surrounding families has changed to such an extent, that a nuclear family cannot follow previous patterns, it is important for a parent club to be available. Our assumption was that parents needed partnership just as much as their children do. We sent a survey in order to get familiar with the demand of 50 families focusing on 4 topics, which led us to the conclusion that there is, indeed, a need for thinking about lifestyle, education, communication, rights. Thus, we created a parent club where parents shared their thoughts with experts during lectures and round table discussions once a month. During professional workshops, our experts detailed daily routines, habits, learning and behavioral disorders, autism, self-assessment, and communicational questions. Based on the parents' report, we could see how much family structures had changed, traditions and supporting grandparents disappeared. They realized the importance of bonding, the indispensability of caring, and the role of context in their education. They desired an empathetic partnership so much that the continuation of the parent club has existed ever since.*

Keywords: *parent club, bonding, context, personal presence, mentalhygiene.*

1. ábra: Gondolatok tea mellé – Szülőklub

Kedves Szülők!

A közeljövőben szülőklub keretein belül is szeretnénk segítséget nyújtani a hozzánk forduló családoknak.

Az alábbi kérdőív segítségével szeretnénk feltérképezni, hogy melyek azok a témák, amelyekről együtt gondolkodhatunk.

Köszönjük együttműködésüket!

Kérjük, hogy jelöljék be témánként azokat a részterületeket, melyekről szeretnének tájékozódni.

1. Életmód (egészséges táplálkozás, evés, alvás, függőségek, sport, szokások, napirend) (több válasz lehetséges)

- Az egészséges táplálkozás és a megfelelő étkezési szokások kialakítása, evészavarok gyermekkorban
- Gyermekkori alvászavarok, alvás-ébrenlét ciklusainak kialakítása
- A rendszeres sporttevékenység szerepe, mozgásszegény életmód és következményei
- Napirend és szokások kialakítása gyermekkorban, a szabadidő hasznos eltöltésére való nevelés, függőségek

2. Nevelési nehézségek az alsó tagozaton (több válasz lehetséges)

- Tanulásra nevelés, házi feladat, önfegyelem
- Tanulási zavarok
- Viselkedési problémák, magatartászavar
- Önértékelési zavarok
- Egyéb

3. A szülők jogai és lehetőségei (több válasz lehetséges)

- Az óvodáskori vizsgálatok rendszere: szűrés, logopédiai vizsgálat, iskolaérettség
- A nevelési tanácsadó feladatai, a tanácsadás és fejlesztés formái, lehetőségei
- A szakértői bizottságban zajló vizsgálatok célja, fejlesztési javaslatok. A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása
- A pedagógiai szakszolgálatok által nyújtott segítség formái
- Egyéb

4. Kommunikáció (nyelvfejlődési zavarok, gyermekkori beszédhibák, beszédmegértés és beszédészlelés zavara) (több válasz lehetséges)

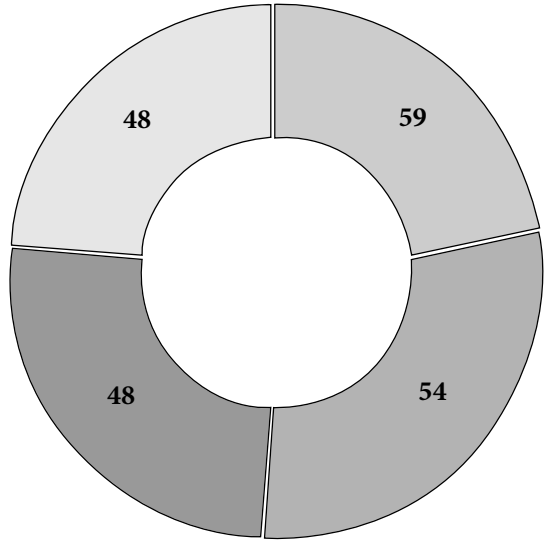
- A gyermekkori beszédfejlődés jellemzői, a nyelvi fejlődést befolyásoló tényezők, eltérések.
- Az óvodáskori beszédhibák előfordulásának okai, terápiás lehetőségek és tanácsadás a szülőknek
- Az olvasás-írás elsajátításához szükséges nyelvi képességek fejlettsége, beszédfeldolgozási és megértési nehézségek
- Elektív mutizmus – avagy a választott némaság
- Egyéb

2. ábra: Összesített válaszok

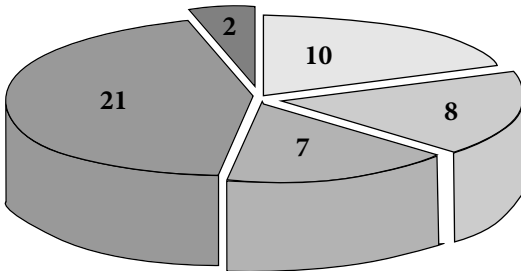
		Válaszok		
		online	papír	összesen
Életmód	Az egészséges táplálkozás és a megfelelő étkezési szokások kialakítása, evészavarok gyermekkorban	4	6	10
	Gyermekkori alvászavarok, alvás-ébrenlét ciklusainak kialakítása	7	1	8
	A rendszeres sporttevékenység szerepe, mozgásszegény életmód és következményei	2	5	7
	Napirend és szokások kialakítása gyermekkorban, a szabadidő hasznos eltöltésére való nevelés, függőségek	14	7	21
	Egyéb	2	0	2
				48
Nevelési nehézségek az alsó tagozaton	Tanulásra nevelés, házi feladat, önfegyelem	13	6	19
	Tanulási zavarok	5	4	9
	Viselkedési problémák, magartartászavar	6	7	16
	Önértékelési zavarok	8	6	14
	Egyéb	0	1	1
				59
A szülők jogai és lehetőségei	Az óvodáskori vizsgálatok rendszere: szűrés, logopédiai vizsgálat, iskolaérettség	10	8	18
	A nevelési tanácsadó feladatai, a tanácsadás és fejlesztés formái, lehetőségei	11	4	15
	A szakértői bizottságban zajló vizsgálatok célja, fejlesztési javaslatok. A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása	4	5	9
	A pedagógiai szakszolgálatok által nyújtott megsegítés formái	8	3	11
	Egyéb	1	0	1
				54
Kommunikáció	A gyermekkori beszédfejlődés jellemzői, a nyelvi fejlődést befolyásoló tényezők, eltérések	4	4	8
	Az óvodáskori beszédhibák előfordulásának okai, terápiás lehetőségek és tanácsadás a szülőknek	7	6	13
	Az olvasás-írás elsajátításához szükséges nyelvi képességek fejlettsége, beszédfeldolgozási és megértési nehézségek	15	8	23
	Elektív mutizmus – avagy a választott némaság	1	1	2
	Egyéb	1	1	2
				48

Összes válasz

- Életmód
- Nevelési nehézségek az alsó tagozaton
- A szülők jogai és lehetőségei
- Kommunikáció

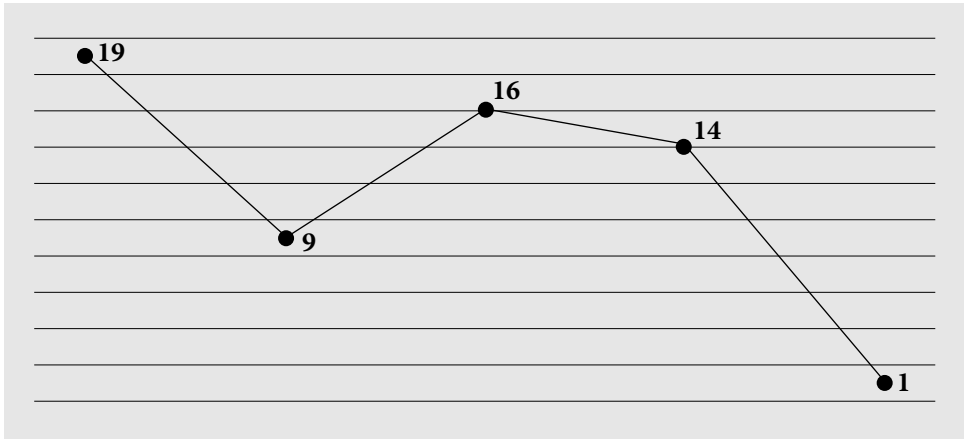
Életmód

- Az egészséges táplálkozás és a megfelelő étkezési szokások kialakítása, evészavarok gyermekkorban
- Gyermekkori alvászavarok, alvás-ébrenlét ciklusainak kialakítása
- A rendszeres sporttevékenység szerepe, mozgásszegény életmód és következményei
- Napirend és szokások kialakítása gyermekkorban, a szabadidő hasznos eltöltésére való nevelés, függőségek
- Egyéb

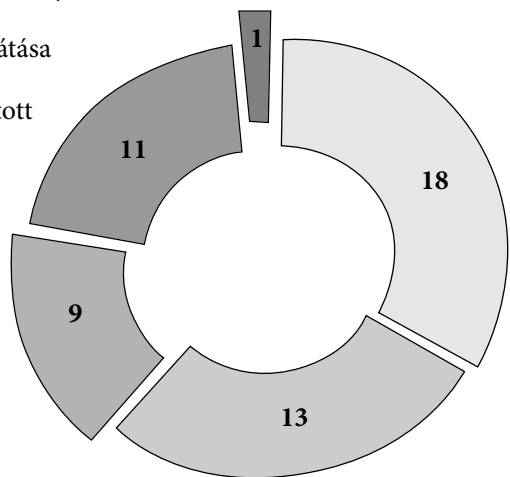
Nevelési nehézségek az alsó tagozaton

Tanulásra nevelés, házi feladat, önfegyelem   Tanulási zavarok   Viselkedési problémák, magatartászavar   Önértékelési zavarok   Egyéb

A szülők jogai és lehetőségei

- Az óvodáskori vizsgálatok rendszere: szűrés, logopédiai vizsgálat, iskolaérettség
- A nevelési tanácsadó feladatai, a tanácsadás és fejlesztés formái, lehetőségei
  - A szakértői bizottságban zajló vizsgálatok célja, fejlesztési javaslatok.
  - A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása
- A pedagógiai szakszolgálatok által nyújtott megsegítés formái
- Egyéb

Kommunikáció

■ Egyéb

■ Elektív mutizmus
– avagy a választott némaság

■ Az olvasás-írás elsajátításához szükséges nyelvi képességek fejlettsége, beszédfeldolgozási és megértési nehézségek

■ Az óvodáskori beszédhibák előfordulásának okai, terápiás lehetőségek és tanácsadás a szülőknek

■ A gyermekkori beszédfejlődés jellemzői, a nyelvi fejlődést befolyásoló tényezők, eltérések

